

DŮLNÍ NOVINY

NOVINY SEVEN ENERGY

číslo 5

květen 2019

ZDARMA

První přeložka
v Hořanském
koridoru je hotová

Evropské komisaře
zajímala proměna
uhelných regionů

Není komín jako
komín, vědí ve
Chvaleticích nejlépe

Dispečeri si užívají
své moderní
pracoviště

Popularita
přírodovědných
vycházek roste

> Strana 2

> Strana 3

> Strana 4

> Strana 5

> Strana 11

Šťastná sedmička mosteckých Černých andělů

Sedmý český titul vybojovaly v květnu mostecké házenkářky, když ve dvou finálových zápasech porazily pražskou Slavii. Další snímky z oslav týmu, jehož generálním partnerem je Vršanská uhelná, si můžete prohlédnout na poslední straně tohoto čísla Důlních novin. Foto: (pim)

Odstávka o měsíc dříve Sev.en Energy kupuje teplárny

Kompletní odstávka nebo-li generální výpad Úpravny uhlí v Komořanech přichází letos zhruba o měsíc dřív než loni.

„V minulosti byl generální výpad směřován na prázdninové období, ale přesný termín vždy konzultujeme i s obchodem. V letošním roce jsme odstávku uspíšili na základě dohody a podle potřeb chvaltické elektrárny. Zčásti je to pro nás výhodou, protože větší práci si až na vysloveně specializované činnosti zajišťujeme vlastními silami, což vyžaduje větší nároky na přesčas. Během léta, v době dovolených je to v tomto ohledu složitější,“ vysvětlil Libor Poncar, vedoucí úse-

ku úpravy uhlí Severní energetické.

Provoz úpravny se odstaví na noční směně v pátek 24. května, přes noc se budou až do sobotního rána čistit provozy takzvanou suchou cestou. „Během pátku chceme uspokojit veškeré naše zákazníky a připravit si zásoby pro zauhlování United Energy. Pětadvacátého května začne čištění mokrou cestou ve všech našich objektech. Toho se ujmu naši zaměstnanci, kteří byli speciálně proškoleni. Všechny objekty během střikání budou bez proudu, což zkontrolují elektromechanici provozního úseku,“ doplnil Poncar.

Pokračování na straně 2

Skupina Sev.en Energy uzavřela 16. května dohodu o převzetí 100% podílu ve společnosti Alpiq Generation (CZ) s.r.o., která provozuje teplárny v Kladně a Zlíně. Prodávajícím je významný švýcarský výrobce elektřiny a poskytovatel energetických služeb Alpiq AG. Sev.en Energy hodlá získané provozy dále rozvíjet a zajistit odběratelům stabilní dodávky tepla a elektřiny.

K samotnému převzetí firmy dojde až na základě souhlasu českého antimonopolního úřadu. „Strategický přechod mezi konvenční energetikou a moderními zdroji energie je pro nás příležitostí. Chceme být součástí této změny jako ti, kteří zajistí stabilitu a bezpečnost dodávek, a přitom využijí nová moderní řešení. Nákup české části Alpiqu do této strategie přesně zapadá,“ říká

Luboš Pavlas, generální ředitel Sev.en Energy.

Alpiq Generation v Česku provozuje 3 teplárenské bloky, které umožňují využít palivový mix s podílem biomasy, a 2 flexibilní plynové turbíny v Kladně. Kladenský provoz prošel v uplynulých letech významnou modernizací. Nový blok K7 tak nahradil zastaralé uhelné zařízení a splňuje přísné evropské paramet-

ry v oblasti ochrany ovzduší. Dva teplárenské kotle ve Zlíně spalují uhlí a biomasu.

„Po úspěšné akvizici společnosti InterGen s elektrárnami v Anglii a Austrálii je nákup obou tepláren v ČR dalším významným krokem realizace naší růstové strategie. Pozice Sev.en Energy na českém trhu tím významně posiluje,“ říká Alan Svoboda, výkonný ředitel zodpovědný za expanzi skupiny. (red)

MLUVČÍ

Levicový ekologický aktivista Jiří Koželouh z Hnutí Duha nedávno na stránkách Lidových novin kritizoval podnikatele a finančníka Pavla Tykače za to, že je majitelem firmy, která vyrábí elektřinu klasickým způsobem spalováním uhlí. Když ale nebudou elektřinu dodávat lidem a podnikům ani uhlím, ani jaderné elektrárny, co nám rozsvítí žárovky? Statistika je neúprosná – spotřeba elektřiny v České republice pátým rokem roste, činí necelých 74 terawatthodin. Z toho 43 procent je vyráběno spalováním uhlí, 34 procent dodá jádro. Ekologickými aktivisty obdivované solární elektrárny, které my všichni po jejich brutálním nátlaku dotujeme každý rok více jak 40 miliardami korun, dodávají do sítě pouhých tři procenta! Jenom jedině prostředím zajistí větrné elektrárny, vodní elektrárny dvě procenta... Kdyby nebylo uhlí a jádra, Česká republika by byla na úrovni doby kamenné. Žádné chytré telefony, žádné osvětlení, a už vůbec ne jakési elektromobily. Pavel Tykač je zkušený podnikatel, a proto samozřejmě ví, že uhlí zde nebude věčně. A že je pochopitelně třeba chránit životní prostředí. Do snížení exhalací dal ze svého sedm miliard korun v podobě účinných moderních filtrů v elektrárně Chvaletice. Investuje do plynových elektráren, plánuje vložit své peníze do velkokapacitních bateriových úložišť, zajímá ho teplárenství. Je ale zároveň zastáncem rozumu, nikoli naivních ideologií. Proto si uvědomuje, že aby chom mohli v budoucnu svítit a topit co nejšetrněji vůči životnímu prostředí, potřebujeme i nyní v době radikálního technologického přechodu bezpečnou a stabilní domácí energetiku. Na prvním místě jsou pro něho lidé, jejich skutečné potřeby. Nikoli vize „krásného nového světa“.

Gabriela Sáričková Benešová, mluvčí Sev.en Energy

První z přeložek v Hořanech už je hotová

První z přeložek v Hořanském koridoru je úspěšně hotová. Etylbenzen z Litvínova do Kralup už od poloviny května proudí novým potrubím.

„Vše začalo čtvrtého října 2018, kdy byl proveden první svar, a skončili jsme čtyřadvacátého dubna letošního roku definitivním připojením etylbenzenu do nového potrubí. Tím byly z naší strany splněny všechny požadavky kralupského Synthosu. Od té doby z jeho strany probíhala ještě celá řada zkoušek, ověřování a kontrol, prováděly se garanční svařky, čistilo se potrubí a dělaly se tlakové zkoušky,“ vysvětlil Vít Tůma, ředitel projektu Výstavby inženýrských sítí Hořanského koridoru. Zhruba od 9. května už etylbenzen proudí do Kralup, kde si prověřovali jeho čistotu, následně si v první etapě zásobili dva tanky o kapacitě 4 100 kubíků pro výrobu styrenu, aby mohla následovat osmačtyřicetihodinová tlaková zkouška celého etylbenzenovodu včetně přeložky v Hořanském koridoru. „Od patnáctého května se etylbenzen dopravuje novým potrubím zcela regulérně. V současné době připravujeme ještě kolaudaci, což je především administrativní záležitost,“ doplnil Tůma. Etylbenzenové potrubí bylo první a současně i nejděší z přeložek v celém Hořanském koridoru. „Délka potrubí

Takto to na staveništi vypadalo letos v dubnu. Foto: Archiv DN

dosahuje 4 980 metrů a dělalo se na něm 524 svařů. Když se svařky obrazně řečeno rozbílí, dělá to dohromady 270 metrů, přičemž se opravovalo jen 51 centimetrů,“ vypočítal ředitel. Po etylbenzenu bude následovat přeložka potrubí zásobujícího zemním plynem město Most, která by mohla být úspěšně dokončena během prázdnin. Další produktovody

by se měly zvládnout do konce roku. Kompletní přeložení všech inženýrských sítí v Hořanském koridoru se plánuje do konce roku 2021. S přípravou území pro přeložky inženýrských sítí se začalo v roce 2015, v nejbližším místě se posunou o více než kilometr. Přeložky umožní pokračování těžby v lomu Vršany v následujících desetiletích. (red)

Jednotná IT politika Sev.en Energy

Skupina Sev.en Energy má jednotnou IT politiku. Zpracovala ji společnost Infotea, která se specializuje na řízení správy a údržbu informačních technologií a systémů.

„IT politika je v podstatě soubor stěžejních pravidel a navení, která mohou ovlivňovat práci zaměstnanců skupiny v oblasti informačních technologií a systémů, a to nejen z pohledu IT bezpečnosti. Jde o jakési jednotné nastavení pro celou skupinu Sev.en Energy,“ vysvětlil Zdeněk Pergl, IT manažer společnosti Infotea. Ve většině společností už tato pravidla fungují, ale jak docházelo ke změnám v organizačním uspořádání, bylo zapotřebí nastavit jasná pravidla pro všechny. „Například chvaletická elektrárna měla některá pravidla nastavená trochu odlišným způsobem, proto jsme se je snažili sjednotit. Nejde primárně o to, jaký software která společnost používá, ale o základní nastavení principů a pravidel, například pro používání internetové e-mailové brány, používání USB vstupů nebo takzvaný power management,“ doplnil Pergl. IT politika obsahuje i nutné výjimky, a za jakých okolností jsou udělovány. To se může týkat například nově přichozích zaměstnanců a základního nastavení jejich počítačových stanic. Kompletní IT politiku najdete na intranetu skupiny Sev.en Energy v tabulkové podobě. (red)

Odstávka úpravy letos přichází o měsíc dříve

Pokračování ze strany 1 Samotná odstávka, která se dotkne celého úseku úpravy uhlí, což zahrnuje nejen komořanskou úpravnu, ale také homogenizační drtírnu na lokalitě ČSA, začne 27. května a skončí 16. června. Rozsah prací je poměrně široký, jako každý rok se zaměstnanci úpravy zaměří na údržbu těch částí technologie, které nelze opravovat během provozu. Týká se to jak strojních, tak elektro částí úpravy, při-

dají se ale i některé nutné stavební úpravy, například rekonstrukce zázemí pro zaměstnance a podobně. „Stěžejní jsou pro nás tentokrát opravy drtiče B35C typu MUD HOG na mezzistavbě a rotačního roštnicového třídiče C16A na Pc třídiřně, který je vsazen do technologie na výrobu tříděných druhů uhlí. S gumáři jsme dohodnutí na výměně některých částí dopravníků, úsek odvodnění nám bude pomáhat s rekonstrukcí skrápění v hlubinném zásobení

Poštolka skončila v záchraně stanici

Nedaleko chemické úpravy vody v areálu elektrárny Chvaletice objevili zaměstnanci oddělení chemie zraněného dravce. Jak se později ukázalo, jednalo se o samečka poštolky, který si

Sameček poštolky, který si zranil křídlo, a proto nemohl létat. Hasiči elektrárny Chvaletice objevili zaměstnanci oddělení chemie zraněného dravce. Jak se později ukázalo, jednalo se o samečka poštolky, který si

zranil křídlo, a proto nemohl létat. Hasiči elektrárny Chvaletice objevili zaměstnanci oddělení chemie zraněného dravce. Jak se později ukázalo, jednalo se o samečka poštolky, který si

zranil křídlo, a proto nemohl létat. Hasiči elektrárny Chvaletice objevili zaměstnanci oddělení chemie zraněného dravce. Jak se později ukázalo, jednalo se o samečka poštolky, který si

zranil křídlo, a proto nemohl létat. Hasiči elektrárny Chvaletice objevili zaměstnanci oddělení chemie zraněného dravce. Jak se později ukázalo, jednalo se o samečka poštolky, který si

zranil křídlo, a proto nemohl létat. Hasiči elektrárny Chvaletice objevili zaměstnanci oddělení chemie zraněného dravce. Jak se později ukázalo, jednalo se o samečka poštolky, který si

zranil křídlo, a proto nemohl létat. Hasiči elektrárny Chvaletice objevili zaměstnanci oddělení chemie zraněného dravce. Jak se později ukázalo, jednalo se o samečka poštolky, který si

zranil křídlo, a proto nemohl létat. Hasiči elektrárny Chvaletice objevili zaměstnanci oddělení chemie zraněného dravce. Jak se později ukázalo, jednalo se o samečka poštolky, který si

Energetici měli o svátcích napilno

Zatímco pro většinu lidí jsou květnové státní svátky příležitostí k odpočinku, úsek elektroenergetiky Coal Services využívá první a osmý květen k odstávkám elektrárny a nastává tak pro něj nejrušnější období. Zaměřil se na údržbu a opravy zařízení, která během roku nelze odstavit vzhledem k nepřetržitému provozu těžebních technologií.

„Pravidelně děláme údržbu na všech zařízeních, která provozujeme, od mobilních trafostanic, až po velké rozvodny stěžejní pro provoz uhelné technologie v jednotlivých lokalitách. Letos byly práce rozděleny tak, že odstávka prvního května se týkala především rozvodny v Lišnici a tudíž i dalších zařízení ve Vršanské uhelné. O týden později jsme se soustředili na rozvodnu v lokalitě ČSA a tedy zařízení Severní energetické,“ vysvětlil Petr Dvořák, vedoucí úseku elektroenergetiky.

Práce si energetici zajišťují většinou vlastními silami, v některých případech si na specializované činnosti zavou externí firmy. Například na výškové práce si najímají specialisty, aby jim pomohli zkontrolovat a opravit zařízení opotřebovaná na místech, kam se během roku nedostanou. V práci jim pomáhá i speciální technika, například termokamera, která odhalí přehřívání místa, náchylná k poruchám. (pim)

Osmého května se energetici soustředili na údržbu rozvodny v lokalitě ČSA. Foto: (pim)

Zástupce Evropské komise zajímala proměna uhelných regionů

Restrukturalizace uhelných regionů přivedla v polovině května do Ústeckého kraje zástupce Evropské komise. Členy týmu byli pracovníci generálních ředitelství pro regionální rozvoj, zaměstnanost a energetiku a zúčastnil se i zástupce Evropské investiční banky.

Svou návštěvu komisaři zahájili v hnedouhelné elektrárně Pruněřov, pokračovala prohlídkou lomu ČSA a jezera Most. V lomu ČSA se delegace setkala s generálním ředitelem těžebních společností Sev.en Energy Vladimírem Roučkem, který ji na vyhlídce lomu seznámil s pokračujícím útlumem těžby a vyčerpáním uhelných zásob v rámci platných limitů těžby kolem roku 2024. Zástupce EK zajímaly

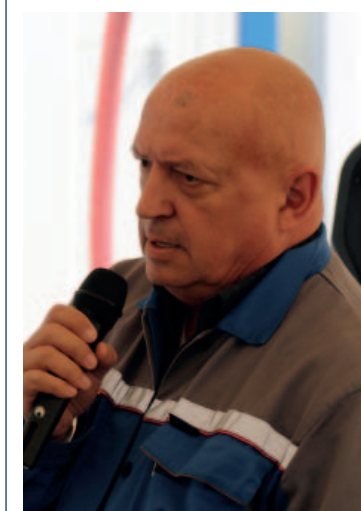
například výhledy roční těžby lomu ČSA do ukončení jeho životnosti i řešení odchodu zaměstnanců v souvislosti se snižováním těžby a odstavováním těžebních technologií. Řada dotazů se týkala rekultivací. Generální ředitel komisařům vysvětlil, že rekultivace probíhají souběžně s hornickou činností a že podle stávajících plánů se počítá se zatopením zbytkové jámy. Na téma rekultivací navázal ředi-

Na vyhlídce lomu ČSA hovořil o útlumu těžby Vladimír Rouček. Foto: Jan Vraný

tel Palivového kombinátu Ústí Petr Lenc, který informoval o komplexním procesu rekultivačních a resocializačních prací po těžbě hnědého uhlí. Zdůraznil cíl přeměnit dotěžené uhelné lomy na strate-

OTÁZKA PRO...

Víta Tůma, ředitel projektu výstavby inženýrských sítí Hořanského koridoru

Jakým způsobem se u tak rozsáhlé akce, jako jsou přeložky inženýrských sítí, řeší problém zvýšené prašnosti?

Protože velkou část přípravy území v takzvaném Hořanském koridoru tvoří zemní a výkopové práce, je s nimi spojeno riziko zvýšené prašnosti. Už od samého počátku přípravy projektu přeložek inženýrských sítí se snažíme, aby byla prašnost snižována jak ze strany Vršanské uhelné, která je investorem celé akce, tak ze strany dodavatelských firem.

Ještě před začátkem prací jsme se ve spolupráci se společností Rekulativace snažili udělat takové terénní úpravy, které by přirozenou cestou omezovaly prašnost na staveništi. Vršanská uhelná má rovněž smluvně zajištěno kropení zejména příjezdových komunikací na staveništi se společností DTS Vršenký, která tuto činnost provádí

několikrát denně. Také generální dodavatel, společnost Metrostav má zajištěné skrápění cest několikrát denně přímo na staveništi v prostoru Slatinic. Vše samozřejmě závisí i na povětrnostních podmínkách, které na místě panují. V prvních květnových dnech, které se vyznačovaly výrazně suchým počasím, byly podmínky výrazně složitější, a proto jsme operativně nasazovali vyšší počet kropičích vozů. Důležité je také zmínit fakt, že postupně se práce na přeložkách inženýrských sítí přesunou do oblasti, kde jsou produktovody uloženy nad zemí a riziko vzniku prašnosti je zde nižší. (red)

gické zásobárny vody a využít je i jako případný zdroj čisté energie. Platforma pro transformaci uhelných regionů byla v EU založena v roce 2016. Jde o celkem 42 regionů, v ČR

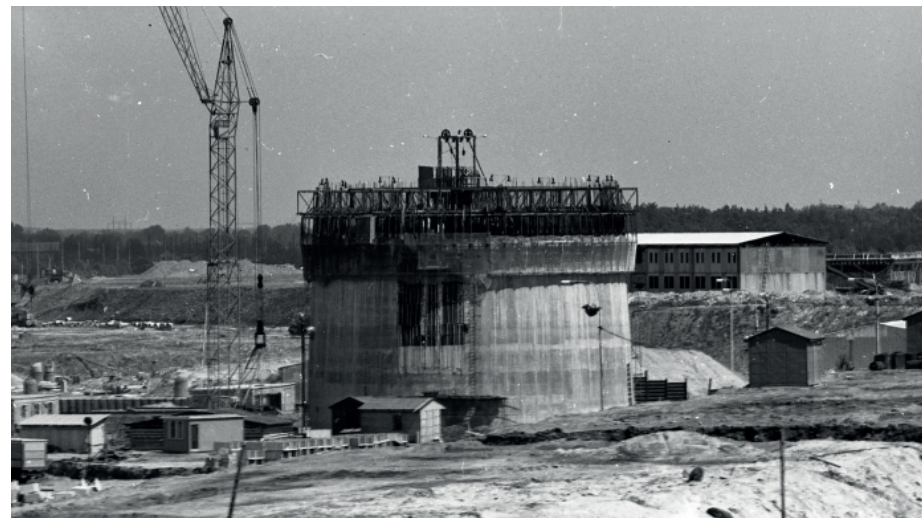
se jedná o Moravskoslezský, Karlovarský a Ústecký region. Výměna informací o strategických a konkrétních projektech restrukturalizace probíhá v Bruselu. (red)

Není komín jako komín, to vědí ve Chvaleticích nejlépe

Čtyřicet let je i v běžném životě důvod k oslavám. A co teprve, když si stejné výročí připomíná elektrárna. Čtyři dekády letos uplynou od dokončení chvaletické elektrárny. Na stránkách Důlních novin se tomuto výročí budeme věnovat. A čím jiným začít než zdejší dominantou - komínem.

Komín chvaletické elektrárny je se svými 300 metry dominantou východních Čech. Nám, co žijeme „pod komínem“, udává směr, kudy jet domů. Prostě jedeme za komínem! Budoval se jako první při výstavbě elektrárny v sedmdesátých letech minulého století. S výstavbou vnějšího dřívku se začalo v červnu 1974 a v listopadu již bylo hotovo více jak 200 metrů komínu. Na pracovišti se nepřetržitě střídala více než stovka pracovníků. Tažení betonového dřívku obstarávala špičková zařízení -

posuvné bednění typu Gleitbau z Rakouska nebo švédský Wikström. Poprvé zde byla také vyzkoušena nová technologie demontáže posuvného bednění, které se po dokončení vnitřního komínu ve 100metrové výšce spustilo dolů a rozebralo až na zemi. Mnohatunový prstenec z betonu stoupal po několika desítkách ocelových tyčí a s přibývajícím výškou se postupně stahoval jako clona fotoaparátu. Problémem bylo dostat tu spoustu materiálu nahoru, proto byla snaha o co největší

S výstavbou vnějšího dřívku komína se začalo v červnu 1974.

mechanizaci manipulace s materiálem – především pomocí dopravníků a palet. Ne všichni dodavatelé byli již na paletizaci připraveni, proto probíhala i přímo na stavbě. Celkem by-

lo použito 9 619 m³, což je více než třeba na Nuselský most. Celková váha použitého materiálu je 33 414 tun. Vnější průměr komínu u jeho paty dosahuje 29,4 metru a vnější průměr v koruně 9,58 metru. Do výše 120 metrů je vytažen druhý vnitřní komín. Komín má celkem osm ochozů. Výkyv komínu může být v jeho koruně při vichřici až 1,5 metru.

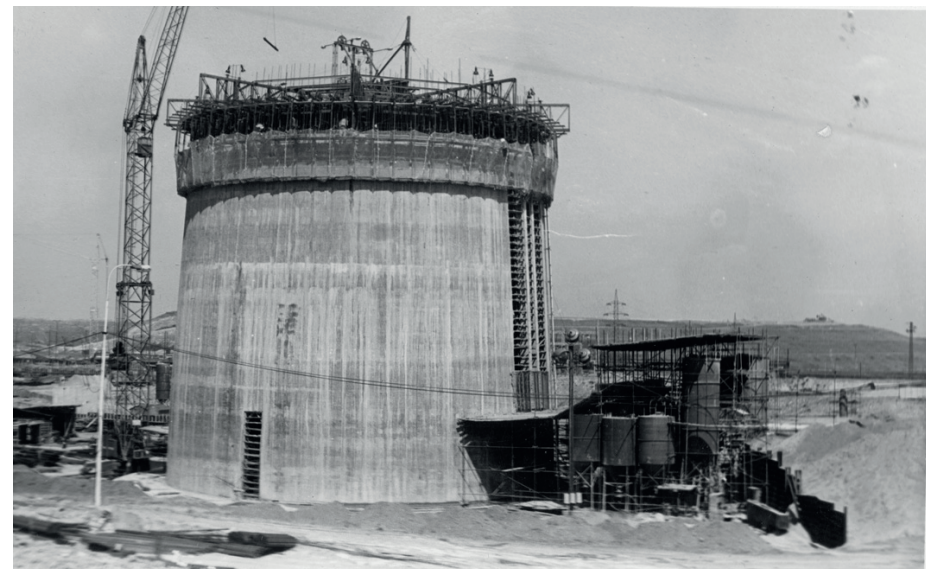
V současné době se komín využívá pouze při najíždění a odstavení bloku, protože kouřové plyny jsou od devadesátých let 20. století vedeny přes

odsíření do chladicích věží, což zajišťuje jejich lepší rozptyl do ovzduší. Experiment, který se uskutečnil v říjnu 2018 za využití vzduchodolů, přinesl překvapivou zprávu: systém odvedení spalin přes chladicí věže pracuje natolik efektivně, že snižuje množství i těch nejmenších prachových částic. Díky výšce komína mohly být na jeho ochozy umístěny dvě budky pro kriticky ohroženého sokola stěhovavého, který se v areálu elektrárny vyskytuje. Nyní čekáme, až se zde zabydlí.

(kapr)

Více než dvě stě metrů komína se podařilo postavit za necelého půl roku.

Na stavbu byla použita špičková a ve své době unikátní zařízení.

Pohled z komína na chvaletickou elektrárnu. Foto: 4x Archiv 7EC

Dispečerů si užívají své moderní pracoviště

Kdo tvrdí, že do těžby a úpravy uhlí pronikají moderní technologie jen výjimečně, měl by se zastavit na dispečinku Úpravny uhlí v Komořanech. Ten dnes patří k nejmodernějším pracovištím svého druhu nejen v těžebních společnostech skupiny Sev.en Energy.

„Dispečink úpravy je vlastně spojením dvou pracovišť, technologického a výrobního dispečinku. Na každé směně jsou proto dva dispečerů, přičemž každý z nich zajišťuje trochu jinou činnost,“ vysvětlil Libor Poncar, vedoucí úseku úpravy uhlí Severní energetické. Technologický dispečer na svém pracovišti hlídá prakticky vše, co se týká výroby tříděných druhů a topných směsí pro maloprodej a nakládku do nákladních automobilů, ale také třeba míchání topných směsí podle kvality přesně podle požadavků zákazníka. „Zároveň řídí i výklop uhlí na roštech. Podle kvality uhlí, které na úpravnu přijíždí v železničních soupravách, dispečer nasměruje výklop do jednotlivých sekcí. Vlastně kompletně řídí úpravu uhlí a podle potřeby rozjíždí jednotlivé technologie. Když například nepřijíždějí nákladní automobily pro tříděné druhy uhlí, může Pc třídírnu vypnout. Když jsou proluky ve výrobě, komunikuje s dalšími profesemi, které zajišťují odstraňování závad, opravy a údržbu v úpravárenském provozu,“ doplnil Poncar.

„Starý řídicí systém byl spuštěn na začátku devadesátých let a už byl zastaralý. Přestával být schopný pokrývat nároky modernějších úpravárenských technologií, navíc bylo stále obtížnější shánět náhradní díly. I když ty nejdůležitější části už byly modernizovány, na některých se stále ještě pracuje,“ uvedl Libor Poncar. Společnost PAS Procesní Automatizační Systémy, která v několika etapách už od předložka modernizaci řídicího systému úpravy zajišťuje, bude během nadcházející odstavky úpravy pracovat také na změně řídicího systému pro technologickou vodu. Dnes dispečink úpravy vypadá trochu jako středisko letového provozu, odkud dva dispečerů řídí veškeré důležité

Nejmodernější dispečink

Úpravárenští dispečerů se na konci loňského roku přestěhovali do nového pracoviště. Ačkoli se přesouvali jen do vedlejší místnosti, kvalitou vybavení to byl skok o několik desítek let dopředu. Přestěhováním tak skončil dlouhodobý projekt modernizace řídicího systému úpravy.

Technologický a výrobní dispečer sdílejí společné pracoviště. Foto: (pim)

procesy. Největší novinkou pro ně představoval centrální zobrazovací panel. Na něm se dispečerů museli nejprve zorientovat. Při vývoji nového řídicího systému se vycházelo z klasického schématu úpravy, které je ale trochu

odlišné od toho, jak byly jednotlivé části úpravy zobrazeny na starém analogovém panelu. Způsob ovládání jednotlivých zařízení se ovšem téměř nezměnil a dispečerů si modernější pracoviště pochvalují.

(pim)

Dispečink úpravy uhlí v Komořanech

- Organizační součástí úseku úpravy uhlí Severní energetické.
- Provoz zajišťuje dvojice dispečerů - technologický a výrobní.
- Pracuje se zde nepřetržitě ve dvanáctihodinových směněch. I ve svátek musí být dispečink obsazen alespoň jedním výrobním dispečerem.
- Střídá se zde osm dispečerů, úsek má i dva proškolené zaměstnance, kteří v případě potřeby mohou „zaskočít“ za vedoucího směny, inspekční službu nebo i dispečera.

KDYŽ SE ŘEKNE

„Věčko“

Některé věci mají své zvláštní názvy nejen v různých komunitách, ale i mezi jednotlivými lokalitami nebo závody. Alespoň tak to tvrdí dispečerů z Úpravy uhlí v Komořanech. Tak například zmiňované „věčko“. Pokud úpravárenští dispečerů žádají o typ uhlí označovaný tímto názvem, jejich kolegové z Vršan jim pošlou T4. Standardně se totiž uhlí rozděluje podle kvality do skupin od T1 (nejkvalitnější) až po T4 (s vysokým obsahem popela). A právě odtud pochází jeho označení „věčko“, znamená totiž vysokopopelnaté.

(red)

Označení kvality uhlí se na různých pracovištích může lišit. Ilustrační foto: Archiv DN

Kolegové ze skupiny na Uhelném safari

Na Uhelné safari do lomu ČSA se v květnu vydali zaměstnanci Sev.en EC a Sev.en Engineering.

Pro kolegy z východních Čech to byla jedinečná příležitost podívat se, kde se těží uhlí, které se využívá ve chvaletické elektrárně. „Exkurze byla úžasná, až na místě si uvědomíte, jak je všechno obrovské – lom, rýpadla, zrektivovaná území, a o jak složitou technologii se jedná,“ poznamenal Vlastimil Hnilička, operátor bloku. Účastníci exkurze navštívili také rekultivovaná území

včetně hipodromu a jezera Most, aby zjistili, že předsudky o špinavém a šedém Mostě již dávno nejsou pravda. „Je neuvěřitelné, kam se posunula rekultivace, Most je krásně zelený a jarem je to ještě umocněné,“ potvrdila Ivana Stará, vedoucí odboru účetnictví. Velké poděkování patří i průvodci Václavu Hájkovi za velmi zajímavé a zasvěcené povídání.

(kapr)

Na Uhelné safari tentokrát vyrazili i zaměstnanci Sev.en EC a Sev.en Engineering. Foto: 7EC

Rekultivace už zasely obilí i píci pro dobytek

V květnu už má každý správný zemědělec zaseto a výjimkou není ani společnost Rekultivace, která obhospodaruje stovky hektarů zemědělských ploch. A podobně jako ostatní zemědělci řeší, zda bude dostatek vláhy.

„Aktuálně už máme zaseto, naštěstí v poslední době trochu zapršelo, takže by mohla vyrůst tráva, ovšem jinak na lukách zatím neproběhla ani první seč, protože vláhy je stále

ve velmi málo,“ vysvětlil Tomáš Šolar, ředitel společnosti Rekultivace. Území určená pro zemědělskou rekultivaci se za poslední dobu výrazně rozrostla. „V

současné době obhospodaruje zhruba 580 hektarů zemědělských ploch, přibližně o 250 hektarů více než v loňském roce,“ doplnil Šolar. Zhruba polovina této rozlohy je určena k pěstování píce pro stádo krav, které Rekultivace chová v prostoru vnitřní výsypky lomu Vršany. Jedná se totiž o pole nevhodná pro pěstování kulturních plodin. Zbývající plochy jsou osety pšenicí, ječmenem, hořčicí a ovsem.

„Samozřejmě průběžně střídáme plodiny, které na rekultivovaných plochách pěstujeme, aby byl dodrženo vhodné střídání plodin. Většinou je to tak, že jeden rok se pěstuje ozimá pšenice nebo ječmen, další rok se pole osévají jařinou a pak se vše přerušuje ozimá pšenice nebo ječmen, další rok se pole osévají hořčicí nebo řepkou, případně jiným druhem plodin,“ doplnil ředitel. Na polích, která Rekultivace obhospodaruje,

ale řepku v současné době už nenajdete kvůli příliš náročné péči jak během růstu, tak před sklizní. Všechno, co Rekultivace vypěstuje, se zužitkuje. „Většina sklizně se prodá do výkupu, zbytek použijeme jako krmivo pro dobytek. Pro naše stádo krav máme zatím dostatečné zásoby sena i slámy a doufáme, že už brzy budeme moci začít připravovat čerstvé seno,“ uzavřel ředitel. (pim)

Po kuželkářích přicházejí na řadu střelci

Sezona sportovních turnajů, kterou pro zaměstnance společnosti skupiny Sev.en Energy připravuje Sdružení odborových organizací, v červnu pokračuje střelbou. Soutěž ve střelbě z velkorážní pistole nebo revolveru se uskuteční na střelnici v Mos-

tě - Čepirohách 15. června od 8:00 hodin. Zápolit se bude v jednotlivcích, tříčlenných družstvech, jejich složení určí los, zpestřením bude opět střelba na malovaný terč. Těm, kdo nevládní zbrojný pas, bude zbraň zapůjčena, odborný dozor během soutěže zajistí členové střeleckého klubu. Účast v soutěži je třeba nahlásit nejpozději do 14. června Lubomíru Holému, tel. 2507, případně e-mailem na L.Holy@7group.cz. Těsně po uzavěrcce minulého čísla Důlních novin se uskutečnil první letošní turnaj. Společný tým kuželkářů z Vršanské uhelné a Coal Services

v něm opět potvrdil své kvality a ze Širáku si stejně jako v loňském roce odnesl trofej ve složení Vondrášek, Houška a Vítr. Triumfoval už počtvrté za sebou. Stříbrnou příčku obsadili hráči Švarc, Paavelka a Šnajdr z Coal Services. O jedno místo oproti loňsku si pohoršili třetí hasiči Vil-

helm, Šlosar a Symon. Cena útěchy připadla hráčům týmu Coal Services 2. Ženskou kategorii jednotlivkyň stejně jako loni ovládla Marie Pejcharová před svými soupeřkami Hnídkovou a Vitrovou. Nejlepším hráčem turnaje byl vyhlášen Šamaj. (red)

Účastníci letošního prvního turnaje v sezoně, kuželkářského klání na Širáku. Foto: (pim)

Sextáni z Litvínova uspěli v Uhelné maturitě

Jedenadvacet studentů sexty litvínovského gymnázia TGM složilo Uhelnou maturitu. Stejnomený projekt si litvínovská střední škola vybrala z nabídky e-shopu grantového programu Chytré hlavy pro Sever Vršanské uhelné.

Jarní cyklus projektu probíhal od 4. dubna do 2. května a litvínovští sextáni navštívili lom Vršany, teplárnu v Komůřanech a Podkrušnohorské technické muzeum. Průběh jednotlivých etap bylo možné sledovat na facebookovém profilu ekologického centra, které Uhelnou maturitu připravuje ve spolupráci s Vršanskou uhelnou. „Během exkurzí měli studenti možnost nasbírat celou řadu nových znalostí týkajících se uhlí, jeho těžby a užití v minulosti i v současnosti. Znalosti pak mohli zúročit při zpracování témat, která si vybrali na začátku projektu,“ vysvětlila Martina Černá, vedoucí ekologického centra. Zpracovaná témata tří až čtyřčlenné týmy prezentova-

ly před odbornou komisí složenou ze zástupců Vršanské uhelné, Obvodního báňského úřadu v Mostě a Výzkumného ústavu pro hnědé uhlí. První místo po shodě všech členů poroty získal tým, který si vybral téma Těžba uhlí - technologie, stroje. Kristýna Komůrková, Lenka Schejbalová, Veronika Kossakowská a David Le si připravili ručně kreslené obrázky důlních strojů a pečlivě zpracovali svou prezentaci. „Nejtěžší pro nás bylo přijít na to, jak jednotlivé stroje fungují, následná prezentace už byla vlastně nejsnazší částí. Pracovali jsme skutečně jako tým, práci jsme si rozdělili a každý se zaměřil na určitou část tématu,“ vysvětlila Kristýna Komůrková z vítězného týmu. Na dotaz, na kte-

V prostorách knihovny litvínovského gymnázia prezentovali studenti poznatky, které nasbírali během Cesty za poznáním uhlí. Foto: (pim)

rém z navštívených míst se jim líbilo nejvíce, odpověděla: „Asi nejvíce jsme si užili v hornickém muzeu, kde byl i skvělý a zábavný průvodce. Ale všichni místa byla fajn. Ti, co zajišťují organizaci tohoto projektu, všechno připravili opravdu dobře.“

Ceny a diplomy vítězům předal Petr Procházka, technický ředitel Vršanské uhelné. Každý z členů nejlepšího týmu od těžební společnosti obdržel pětitisícovou poukázku na nákup v jednom z největších českých e-shopů s elektronikou. Všichni

účastníci Uhelné maturity převzali absolventský certifikát. Vzhledem k velkému zájmu o Uhelnou maturitu zařadila letos Vršanská uhelná do nabídky Chytrých hlav dvě tyto akce. Druhá se uskuteční v podzim. (pim)

Mostečtí školáci si užívají výuku přírodních věd

Moderně a pro žáky zajímavě učí přírodní vědy v mostecké základní škole v ulici Obránců Míru (11. ZŠ). Využívají zde techniku, kterou pořídili z grantového programu Chytré hlavy pro Sever.

Základní škola Obránců Míru v loňském roce uspěla se svou žádostí na vybavení kabinetu přírodních věd a od Vršanské uhelné, která grantový program Chytré hlavy pro Sever vypisuje už desátým rokem, získala podporu ve výši 250 tisíc korun. Nakoupila čtyři měřicí sady PASCO, které žákům usnadňují a zpestřují práci prakticky ve všech přírodovědných předmětech. „K výuce přírodních věd jsme zakoupili čtyři sady a jejich prostřednictvím můžeme měřit například množství oxidu uhličitého ve třídě i venku, tělesnou teplotu a celou řadu dalších veličin. Využijeme je k výuce biologie, fyziky i chemie. Děti se s nimi postupně seznamují a jsou z nich nadšené, protože práce s nimi je něco úplně jiného než pracovat s klasickým mikroskopem. Sady jsou skvělé pro ba-

datelskou činnost, pro řešení problémů, není to klasické učení a memorování informací, všechno si díky tomu vybavení mohou vyzkoušet a ověřit,“ vysvětlila Dagmar Krajníková, učitelka biologie. Veškerá měření se okamžitě ukládají do notebooků, které jsou rovněž součástí sady, kde se zobrazují výsledky měření včetně například grafů. „Žáci nemusí psát zdoluhavé zápisy a protokoly, výsledky a postup práce každé skupiny se prostřednictvím aplikace vyfotí, následně udělám hodnocení. Tím, že se výsledky zaznamenávají v počítači, můžeme se k nim vracet a vlastně si tak žáci opakují učivo,“ doplnila učitelka. Grantový program Vršanské uhelné na podporu zejména přírodovědného vzdělávání a technických dovedností žáků v základních, středních

Šestáci z mostecké 11. ZŠ si v hodině biologie vyzkoušeli měření oxidu uhličitého. Foto: (pim)

a vysokých školách na Mostecku existuje již desátým rokem. Za tu dobu bylo mezi vzdělávacími institucemi na Mostecku rozděleno přes 17 milionů korun, za které školy vybudovaly zhruba padesát nových učeben a nakoupily moderní výukové vybavení. V posledních letech mohou školy využívat e-shop

Chytrých hlav na webových stránkách grantového programu s rozšířenou nabídkou vzdělávacích akcí, jako jsou semináře, exkurze do elektrárny nebo teplárny. Velmi oblíbený je projekt Uhelná maturita pro střední školy a v nabídce se letos objevila i novinka pro žáky prvního stupně základních

škol - zábavná naučná hra Za uhlím a permoníky, která vznikla ve spolupráci s mosteckým ekologickým centrem a Podkrušnohorským technickým muzeem. Vyhledávanou se stala i nabídka na podporu vzniku nebo provozu zájmových kroužků s technickým zaměřením. (red)

JÍDELNÍČEK

3. 6. PONDĚLÍ

- Polévka: Hovězí s rýží a hráškem
 1 Bilinský guláš, těstoviny
 2 Vepřové ragú po italsku, brambory vařené
 3 Listové šátečky s ovocnou náplní
 4 Krkonošská masová pánev, hranolky
 5 Kovbojské fazole, chléb
 6 Bilinský guláš, houskové knedlíky
 1 Vepřová kýta na paprice, houskové knedlíky
 2 Mleté biftečky v houbové omáčce, bramborové knedlíky

ALERGENY

- 1A,9,12
 1A,3,7
 1A
 1A,3,6
 1A,3,6,7
 1A,18,3,6,7,9,10
 1A,3,6,7
 1A,3,7
 1A,3,6,7,10

4. 6. ÚTERÝ

- Polévka: Slepíží s nudlemi
 1 Vepřová krkovička po provensálsku, rýže dušená
 2 Opečená klobása, brambory na kyselo
 3 Květák po italsku, veka
 4 Katův šleh z kuřecího masa, bramboráčky
 5 Rizoto z vepřového masa
 6 Vepřová krkovička po provensálsku, houskové knedlíky
 1 Bilinský guláš, houskové knedlíky
 2 Krkonošská masová pánev, rýže dušená
 3 Kovbojské fazole, chléb

1A,3,9

- 1A,3,6,7
 1A,3,6,10,7
 1A,3,6,7
 1A,3,6,7
 7
 1A,3,6,7
 1A,3,6,7
 1A,3,6,7
 1A,3,6,7,9,10

5. 6. STŘEDA

- Polévka: Pórková s vejcem
 1 Nářoňnické maso, houskové knedlíky
 2 Zapečené těstoviny se špenátem a uzeným masem
 3 Houbový kuba, okurka
 4 Hovězí na gyrosu a zázvoru, rýže divoká, zelný salát s pórkem
 5 Vepřové ledvinky na cibulce, bramborové knedlíky
 6 Nářoňnické maso, těstoviny
 1 Vepřová krkovička po provensálsku, houskové knedlíky
 2 Opečená klobása, pikantní čočka
 3 Rizoto z vepřového masa

1A,3,7,9

- 1A,3,7
 1A,3,7
 1A,1C,6,7
 1A,7
 1A
 1A,3
 1A,3,6,7
 1A,3,6,7,10
 7

6. 6. ČTVRTEK

- Polévka: Hovězí se smaženým hráškem
 1 Vepřová kýta na smetaně, houskové knedlíky
 2 Uzená vepřová krkovička, brambory, okurka
 3 Zeleninové medailonky s bylinkovým dipem, zelný salát
 4 Vepřový plátek Barbecue, hranolky, zelný salát
 5 Kuřecí játra po maďarsku, rýže dušená
 6 Vepřová kýta na smetaně, těstoviny
 1 Nářoňnické maso, těstoviny
 2 Vepřové ledvinky na cibulce, bramborové knedlíky
 3 Zapečené těstoviny se špenátem a uzeným masem

1A,9,12,3

- 10,9,1A,3,7
 1A,10,12
 1A,3,6,7
 1A,9,10
 1A,3,7
 10,9,1A,3,7
 1A,3
 1A
 1A,3,7

7. 6. PÁTEK

- Polévka: Cibulová s vejci
 1 Flamendr guláš, těstoviny
 2 Smažený kuřecí řízek, brambory vařené
 3 Bramborové šišky s máslem a houskou
 4 Kuřecí prsa se špenátem a žampiony, hranolky
 5 Kuře na zbojnický způsob, rýže dušená
 6 Flamendr guláš, houskové knedlíky
 1 Vepřové maso na smetaně, houskové knedlíky
 2 Kuřecí játra po maďarsku, rýže dušená

1A,9,12,3

- 10,1A
 1A,7,6,10,3
 1A,12,7
 10,1A,3,6,7,12
 1A
 1A,10,3,7
 1A,3,7,9,10
 1A,3,7

10. 6. PONDĚLÍ

- Polévka: Bramborová
 1 Segedínský guláš, houskové knedlíky
 2 Kuřecí stehno na žampionech, rýže dušená
 3 Domácí koblihy, čaj
 4 Kuřecí plátek na gyrosu, hranolky
 5 Vepřová krkovička uzená, hrachová kaše s cibulkou, okurka
 6 Segedínský guláš, brambory vařené
 1 Flamendr guláš, houskové knedlíky
 2 Kuře na zbojnický způsob, rýže dušená

ALERGENY

- 1A,9,3,6,7,10
 1A,3,7
 1A,3,7
 1A,3,7
 1A,3,9
 1A,3,9,10
 0
 1A,3,7,10
 1A

11. 6. ÚTERÝ

- Polévka: Čočková s párkem
 1 Vepřové maso na způsob bažanta, houskové knedlíky
 2 Kuřecí roláda pečená, brambory vařené
 3 Jablková zemlovka
 4 Kuřecí směs Mexiko, bramboráčky, zelný salát
 5 Maďarský guláš, chléb
 6 Vepřové maso na způsob bažanta, rýže dušená
 1 Segedínský guláš, houskové knedlíky
 2 Vepřová krkovička uzená, hrachová kaše s cibulkou
 3 Domácí koblihy

1A,3,6,7,9,10

- 1A,3
 1A
 1A,3,6
 3,6,9,7,1A
 1A,18,3,6,7,10
 1A
 1A,3,7
 1A,3,9,10
 1A,3,7

12. 6. STŘEDA

- Polévka: Chlebová se slaninou
 1 Debrecínský hovězí guláš, houskové knedlíky
 2 Jihočeský mletý řízek, brambory petrželové
 3 Přírodní kuřecí plátek, dušená zelenina
 4 Pikantní krkovička, fazolky se slaninou, bramborové lupínky
 5 Srbské rizoto z kuřecího masa, okurka
 6 Debrecínský hovězí guláš, těstoviny
 1 Vepřové maso na způsob bažanta, rýže dušená
 2 Jablková zemlovka
 3 Čočková s párkem, chléb

1A,3,6,7,9,10,12

- 1A,3,7
 1A,3,7
 1A,18
 1A,3,6,7,10
 12,7
 1A,3,7
 1A
 1A,3,6
 1A,18,3,6,7,9,10

13. 6. ČTVRTEK

- Polévka: Gulášová
 1 Katův šleh, houskové knedlíky
 2 Plněný zelný list, brambory
 3 Alpské knedlíky s vanilkovým krémem
 4 Přírodní hovězí plátek, hranolky
 5 Teplá uzenina /párek/, fazole chilli
 6 Katův šleh, chléb
 1 Debrecínský hovězí guláš, houskové knedlíky
 2 Jihočeský mletý řízek, bramborová kaše
 3 Srbské rizoto z kuřecího masa

1A,9,12

- 1A,3,6,7,10
 1A,3,6,7,12
 1A,3,7
 1A,7
 1A,3,6,7,12
 1A,3,6,7,10
 1A,3,7
 1A,3,7
 7,12

14. 6. PÁTEK

- Polévka: Kminová s vejcem
 1 Hovězí pečené na slanině, houskové knedlíky
 2 Pražské brambory, okurka
 3 Rizoto s hráškem a žampiony /bezmasé/, kompot
 4 Kuřecí špiž, brambory vařené
 5 Treska pečená na másle, brambory, citron
 6 Hovězí pečené na slanině, těstoviny
 1 Katův šleh, houskové knedlíky
 2 Makový šnek

1A,9,12,3

- 1A,3,7
 3
 7
 1A,3,6,7,10
 1A,4,3,7
 1A,3,7
 1A,3,6,7,10
 1A,3,7

TEPLÁ A MRAŽENÁ JÍDLA

17. 6. PONDĚLÍ

- Polévka: Drůbeží francouzská
 1 Hovězí maso na pepři, houskové knedlíky
 2 Bulgur s vepřovým masem a zeleninou
 3 Řecký salát s cizmou a olivami
 4 Guláš z divočáka, steakové hranolky
 5 Teplá uzenina /jemný párek/, fazole na kyselo
 6 Hovězí maso na pepři, těstoviny
 1 Hovězí pečené na slanině, houskové knedlíky
 2 Pražské brambory

ALERGENY

- 9,1A,3,7
 1A,3,7
 1A,3,6,7
 7
 1A,3,6,7
 1A,9,7
 1A,3
 1A,3,7
 3

18. 6. ÚTERÝ

- Polévka: Hovězí s kapáním
 1 Vepřová kýta po cikánsku, houskové knedlíky
 2 Pečené kuřecí stehno, špagety se slaninou
 3 Salát zeleninový s uzeným tofu
 4 Vepřový řízek Petra Voka, krokety, zelný salát
 5 Kuřecí maso Kung-pao, jasmínová rýže
 6 Vepřová kýta po cikánsku, těstoviny
 1 Hovězí maso na pepři, houskové knedlíky
 2 Bulgur s vepřovým masem a zeleninou
 3 Fazole na kyselo, jemné párky

1A,3,7,9,12

- 1A,9,7,12
 1A,7
 6,7
 1A,3,6,7,10
 3,6,5
 1A,10,9,12,3
 1A,3,7
 1A,3,6,7
 1A,7,9

19. 6. STŘEDA

- Polévka: Gulášová
 1 Uzená vepřová krkovička, omáčka smetanový křen, houskové knedlíky
 2 Karbanátek smažený, bramborová kaše, okurka
 3 Listové saláty s kuřecími kusky a fresh dresinkem
 4 Hovězí plátek na žampionech, rýže zeleninová
 5 Uherský guláš, chléb
 6 Uzená vepřová krkovička, omáčka smetanový křen, brambory
 1 Vepřová kýta po cikánsku, těstoviny
 2 Pečené kuřecí stehno, špagety se slaninou
 3 Šátečky s džemem

1A,9,12,7

- 1A,3,7
 1A,3,6,9,10
 3,10,7
 3,6,9
 1A,18
 1A,7
 1A,3,9,10,12
 1A,7
 1A,3,7

20. 6. ČTVRTEK

- Polévka: Drchánková
 1 Plzeňský guláš, houskové knedlíky
 2 Četnická směs, brambory vařené
 3 Těstovinový salát se sýrem typu feta
 4 Kuřecí prsa s brokoliceovou omáčkou, bramborové lupínky
 5 Opečená klobása, pikantní čočka
 6 Plzeňský guláš, rýže dušená
 1 Uzená vepřová krkovička, omáčka smetanový křen, houskové knedlíky
 2 Smažený karbanátek, bramborová kaše
 3 Gulášová polévka, chléb

1A,9,12,3

- 1A,3,6
 1A,7
 1A,7
 1A,3,6,7,10
 1A,6
 1A,6,3
 1A,3,7
 1A,3,6,9,10
 1A,18,7,9,12

21. 6. PÁTEK

- Polévka: Uzená s kroupami
 1 Hovězí maso vařené, rajská omáčka, houskové knedlíky
 2 Vepřové maso na kmině, bramborové knedlíky
 3 Rýžový nákyp s ovocem
 4 Kuře na kari, rýže basmati, mrkvový salát
 5 Lečo s klobásou, chléb
 6 Hovězí maso vařené, rajská omáčka, těstoviny
 1 Plzeňský guláš, houskové knedlíky
 2 Četnická směs, rýže dušená

1A,9,12

- 1A,3,6,7
 1A,6
 1A,3,6,7
 1A,3,6,7,10
 1A,3,7,18
 1A,3,6,7
 1A,3,6
 1A,3,6
 1A,7

24. 6. PONDĚLÍ

- Polévka: Hovězí s těstovinou
 1 Debrecínská vepřová pečeně, těstoviny
 2 Čínské nudle s vepřovým masem a zeleninou
 3 Domácí koláčky, čaj
 4 Kuřecí směs Mexiko, kuskus s pórkem
 5 Vepřové maso v kapustě, brambory vařené
 6 Debrecínská vepřová pečeně, houskové knedlíky
 1 Hovězí maso vařené, rajská omáčka, houskové knedlíky
 2 Rýžový nákyp s ovocem

ALERGENY

- 1A,3,7
 1A,3
 1A,6,3,9,12
 1A,3,7
 3,6,9,1A
 1A
 1A,3,7
 1A,3,6,7
 1A,3,6,7

25. 6. ÚTERÝ

- Polévka: Zimní z luštěnin
 1 Moravský vrabec, houskové knedlíky, kysané zelí bílé
 2 Ďábelská hovězí směs s feferony a červeným vínem, rýže dušená
 3 Květákové placičky, šťouchané brambory s cibulkou
 4 Smažený sýr, brambory vařené, tatarská omáčka
 5 Teplá uzenina /párky/, čočka na kyselo
 6 Moravský vrabec, houskové knedlíky, špenát
 1 Debrecínská vepřová pečeně, těstoviny
 2 Čínské nudle s vepřovým masem a zeleninou
 3 Tvarohový závin

1C,9,1A

- 7,10,12,1A,3
 10,1A,9
 1A,3,7
 7,1A,3,6,10
 10
 7,10,12,1A,3
 1A,3
 1A,3,6,9,12
 1A,3,7

26. 6. STŘEDA

- Polévka: Zelná s klobásou
 1 Pikantní vepřový guláš s játry, houskové knedlíky
 2 Kuře po valticku se slaninou a bílým vínem, rýže dušená
 3 Těstovinový salát se zeleninou a tuňákem
 4 Vepřová krkovička se zelím a jablky, opečené brambory
 5 Špagety s vepřovým masem a rajčaty
 6 Pikantní vepřový guláš s játry, chléb
 1 Moravský vrabec, houskové knedlíky, zelí bílé kysané
 2 Ďábelská hovězí směs s feferony a červeným vínem, rýže dušená
 3 Čočka na kyselo, jemné párky

1,7,9,10,12

- 1A,3,6
 1A,7,9,10,12
 1A,3,4
 0
 1A,3,6
 1A,3
 1A,3,7,10,12
 1A,9,10
 10

27. 6. ČTVRTEK

- Polévka: Hovězí s masem a rýží
 1 Hamburgská vepřová kýta, houskové knedlíky
 2 Mleté Chillí con Carne, rýže dušená
 3 Kočičák - Vysočina /šťouchané brambory se zelím a škvarkami/
 4 Kapr na máslové kapustě, šťouchané brambory s jarní cibulkou
 5 Vepřová játra na česneku, bramborové knedlíky
 6 Hamburgská vepřová kýta, těstoviny
 1 Pikantní vepřový guláš s játry, houskové knedlíky
 2 Kuře po valticku se slaninou a bílým vínem, rýže dušená
 3 Špagety s vepřovým masem a rajčaty

1A,3,7,9,12

- 10,1A,9,3,7
 9
 10,12
 1A,3,4,10
 1A
 10,1A,9,3,7
 1A,3,6
 1A,7,9,10,12
 1A,3,6

28. 6. PÁTEK

- Polévka: Kminová s vejcem
 1 Znojmská masová směs, rýže dušená
 2 Bramborový závin se špenátem a uzeným masem
 3 Špeclé se sýrem a slaninou
 4 Přírodní hovězí plátek, hranolky
 5 Zapékané těstoviny s uzeným masem, okurka
 6 Znojmská masová směs, houskové knedlíky
 1 Hamburgská vepřová kýta, houskové knedlíky
 2 Vepřová játra na česneku, bramborové knedlíky

1A,9,12,3

- 1A,10
 1A,3,7,6
 1A,3,7
 10,1A
 1A,3,6,7
 1A,10,3,6,7
 1A,3,6,7,9,10
 1A

Výpravy za permoníky míří do hornického muzea

Vypravit se za uhlím a permoníky mohou letos poprvé společně s ekologickým centrem žáci prvního stupně základních škol. Zábavná a naučná akce je jednou z novinek e-shopu Chytré hlavy pro Sever Vršanské uhelné.

„S Vršanskou uhelnou jsme se pro letošní rok domluvili, že zkusíme vymyslet projekt pro žáky prvního stupně, což byla myšlenka, se kterou jsme si už nějakou dobu pohrávali. Možná, že se nám povede založit další tradici, jakou je Uhelná maturita, která je velmi populární,“ uvedla Martina Černá, vedoucí Ekologického centra Most pro Krušnohoří, které program pro školáky připravuje. „Z reakcí dětí i učitelů víme, že je to v areálu Podkrušnohorského technického muzea baví. Ačkoli se jedná o mostecké školáky,

ve valné většině vůbec nemají představu, že zde bylo nějaké hornictví, a že tu funguje podobné muzeum. Snad se nám tímto způsobem podaří jim hornickou tradici přiblížit. Jsme rádi, že nám Podkrušnohorské technické muzeum vyšlo vstříc a celou akci můžeme realizovat v jeho areálu,“ doplnila Černá. Děti během výpravy za uhlím a permoníky navštíví s průvodcem expozice hornického muzea a po prohlídce hádají „tajemné“ hornické předměty, skládají puzzle, řeší kvíz, který ověří, co všechno si bě-

Školáci si s průvodcem mohou prohlédnout expozice Podkrušnohorského technického muzea, třeba lampárnu. Foto: (pim)

hem exkurze zapamatovaly, a dojde i na pohybové aktivity zakončené táborem.

„Letos se za uhlím a permoníky vydáme čtyřikrát, jedná se o jakýsi zkušební ro-

čník a podle odezvy z e-shopu Chytrých hlav, kde byla tato akce v nabídce, se po ní celkem rychle zaprášilo. Pro děti je to trochu dobrodružství, vydají se do nového, industri-

álního prostředí. Myslím, že se jim to líbí a budeme rádi, když v tomto projektu budeme moci pokračovat i v příštím roce,“ uzavřela Martina Černá. (red)

Vybírejte Krušnohorská NEJ

Veřejnost může vybírat nejúspěšnější Krušnohorskou turistickou novinku za loňský rok.

O zisk titulu se uchází dvanáct zajímavých počinů, hlasování probíhá na sociálních sítích nebo na webu krusnohory.eu. Hlas je možné poslat také e-mailem na adresu info@krusne-hory.org. Výsledky budou známy v průběhu července.

Mezi nominovanými je například naučná stezka mapující zaniklá důlní díla v Lomu a Loučenci na Mostecku. Její jedenačtyřkilometrová trasa vede městem Lom a zahrnuje 15 zastavení. O titul Krušnohorského NEJ se uchází také znovu zprovozněná Moldavská

dráha a první symbolické spolení helzi Moldavou a saskými Holzhausi.

„Soutěž byla vyhlášena letos úplně poprvé a pouze na české straně, v příštím roce ji chceme rozšířit i do Saska. Ceny by pak při společném setkání všech nominovaných byly uděleny dvě,“ uvedla Eva Maříková, ředitelka Destinační agentury Krušné hory.

Soutěž pod záštitou hejtmana Ústeckého kraje vyhlásilo sdružení partnerů v oblasti cestovního ruchu SPO-NA, které zahrnuje všechny odborné komise a sdružení zabývající se problematikou cestovního ruchu. Vítěz dostane prostor svůj počin důkladně propagovat v rámci celého kraje. (red)

Podzemní prostory kostela ukrývají hlubinný důl

Navštívit alespoň na chvíli hlubinný důl mají možnost návštěvníci galerie v podzemních prostorech děkanského kostela Nanebevzetí Panny Marie v Mostě. Hlubinný důl totiž nese název výstava fotografií Petra Havlíka, který zde vystavuje necelou stovku fotografií z posledních let hlubinného dolu Centrum. Výstavu podpořila Severní energetická. „Tato výstava umožní návštěvníkům nahlédnout do míst, kam běžně nemají šanci se dostat, ale přitom mají unikátní atmosféru,“ vysvětlila na vernisáži Jitka

Šrejberová, kurátorka výstavy. Fotografie jsou rozděleny do několika celků, zachycují například detaily uhelné sloje, ale také jednotlivá, postupně opouštěná pracoviště dolu Centrum. Velkou část výstavy tvoří snímky zaměstnanců Centrumky při každodenní práci, zejména při postupném rozebírání zařízení hlubinného dolu. Své místo má na výstavě i série portrétů zaměstnanců přímo v dole. Autentickou atmosféru ve výstavní síni dotvářejí artefakty z dolu Centrum, ať už se jedná o skutečný hunt, nebo-

STRUČNĚ

Sev.en EC podporuje tanec

Mistrovství republiky v Hobby Dance a Figurálním valčíku se opět uskutečnilo v Atrium Palace Pardubice, společnost Sev.en EC byla již pošesté hlavním partnerem této akce. Soutěž je určena taneční veřejnosti a hlavně tanečním pářům z celé ČR, které jsou rozděleny do kategorií děti, junioři, mládež, dospělí a senioři. Záštitu nad mistrovstvím převzala Miluše Horská, místopředsedkyně Senátu PČR, která považuje tuto akci za významnou především z hlediska podpory talentované mládeže.

Velmi přínosné pro taneční sport jsou také bohaté zkušenosti Dany Pavelkové, pořadatelky akce, které je ráda předává mládeži. (kapr)

Strupčický areál přivítá děti i švermováky

Ve sportovním areálu ve Strupčicích už zahájili novou sezonu. Až do poloviny roku se tu nejen místní mohou těšit na celou řadu nejen sportovních akcí. Záčátkem června se zde uskuteční oslavy Dne dětí, před koncem června školní akademie, tradicí už jsou zdejší letní hrátky a letní noc, stejně jako rozloučení s práz-

ninami. Ve sportovním areálu už se také řadu let scházejí švermováci, tedy bývalí zaměstnanci Dolu Jan Šverma. Letos by se jejich jubilejní setkání ve Strupčicích mělo konat 6. září. (red)

Školáci zkusí badminton

Děti ze základní školy v Týnci nad Labem mají díky Sev.en EC nové stojany a síť na badminton. Nákupelem sportovního vybavení elektrárna pomohla rozjet činnost nového badmintonového kroužku. Badminton se v Česku opět stává velmi populárním sportem jak mezi dospělými, tak mezi dětmi. (kapr)

Fotografie Petra Havlíka pocházejí z posledních let před uzavřením dolu Centrum. Foto: (pim)

Popularita přírodovědných vycházek stále roste

Desítky lidí vyráží pravidelně s průvodci mosteckého muzea do přírody. Komentované vycházky se staly fenoménem posledních let. Míří také na rekultivované plochy v okolí Mostu. O tom, co zajímavého je možné na výsypkách vidět, kam se můžete s přírodovědci letos vypravit a co vystaví v muzeu na podzim, jsem si povídala s kurátorem mosteckého muzea Pavlem Krásenským. Jako entomolog představuje účastníkům vycházek zajímavosti z hmyzího světa.

Zdá se, že komentované procházky a výlety s odborníky do přírody zaznamenaly v poslední době velký boom...

Určitě, šíří se jako lavina. Jejich popularita narůstá a díky tomu

dagogů. Mysleli jsme, že výlety budou navštěvovat učitelé přírodopisu, aby načerpali informace z regionu a mohli je přenést do výuky nebo třeba děti vzít na stejné místo. Z toho, že

„S kolegou botanikem věnujeme v poslední době hodně času výsypkám a podobným nepůvodním stanovištím a zjišťujeme, jak jsou zajímavá.“

je zavádějí další a další instituce. My vycházky organizujeme více než dva roky, teď s nimi začalo například i chomutovské muzeum. Botanická nebo entomologická společnost je pořádá již dlouhá léta, ale teď se přidávají další organizace jako právě muzea.

se návštěvníci stále vrací, vyvozejí, že to snad děláme dobře. Počty našich návštěvníků nám jiné instituce závidí. Měli jsme vycházku, na kterou dorazilo téměř šedesát lidí, obvykle je to od 20 do 40, na přednášky někdy přijde i stovka.

Kam se letos chystáte?

Máme za sebou vycházku na Kopistskou výsypku a další bude do okolí zámku Jezeří, odkud se vydáme až k Národním přírodním rezervaci Jezerka. Ukážeme lidem živočichy bukových lesů, ptáky a samozřejmě hmyz, ten je všude. Kvůli absenci kolegy botanika jsme se rozhodli přesunout druhou část exkurzí až na podzim. I když na Kopistské výsypce jsme to zvládli bez něj, je to určité ochuzení. Chvilí trvá, než objevíme nějaké ptáky nebo živočichy, a to dokáže skvěle vyplnit botanik, který vždycky něco atraktivního najde. Vydáme se zřejmě do okolí Litvínova, kde jsou zajímavá místa jako Šumná, kde jsme byli vloni. Na podzim bude také oblíbený Festival ptactva, který pořádá Ornitologická společnost, u nás konkrétně kolega Jaroslav Bazant. Rádi bychom domluvili ještě vycházku za podzimními stromy, která byla už vloni a byla i přes špatné počasí úspěšná. Kromě toho bych rád o prázdninách uspořádal motýlí noc. Potřebujeme na to sehnat agrogát, abychom mohli svítit a přilákat noční motýly. Je to velmi

Kdo jsou lidé, kteří s vámi na vycházky chodí?

Většinou je navštěvují generace 50+. Snažíme se, aby byly pro všechny věkové kategorie, ale mladší lidi není snadné získat. Víme, že podobné je to i jinde. Občas přijdou rodiny s dětmi, ale spíš je to výjimečné. Možná je to ale pro ně příliš brzo po práci nebo po škole, je pro ně obtížné to skloubit s denním režimem, nevím... Trochu nás mrzí, že chodí velmi málo pe-

Pavel Krásenský (uprostřed v čepici) na přírodovědné vycházce na Kopistské výsypce. Foto: Oblastní muzeum Most

atraktivní a vím, že tam, kde noc pořádají, má úspěch. Ale tahle akce je hodně závislá na počasí – musí být teplo a dusno, nesmí foukat, pršet...

Dvě jarní vycházky směřovaly na Kopistskou výsypku. Proč tam?

Má to jednak své technické důvody, protože musíme vybrat místo v okolí Mostu, snadno dostupné autem i městskou dopravou, musí tam být cesty. Zároveň to musí být krajina pestrá, kde je co pozorovat. Výsypka byla jasná volba, je praktická cestičkami, je tam zeleň, rybníky... S kolegou botanikem

„Výsypka nabízí prostor pro druhy, které odjinud mizí. Problém je, že pokud se výsypka kontinuálně neudrží, ztrácí svou druhovou cennost.“

věnujeme v poslední době hodně času výsypkám a podobným nepůvodním stanovištím a zjišťujeme, jak jsou zajímavá. Spousta živočichů je bere jako náhradní stanoviště. Zejména v počátcích, kdy je krajina ještě obnažená, se na výsypkách objevují často druhy, které se běžně vyskytují na stepích nebo písčích.

Daří se tedy do rekultivovaných ploch vracet život nebo je to život úplně jiný?

Výsypka nabízí prostor pro druhy, které odjinud mizí. Problém je, že pokud se výsypka kontinuálně neudrží, ztrácí svou druhovou cennost. Proto je potřeba další postupy koordinovat se zoology a botaniky. Upravovat skladbu dřevin, vytvářet louky nebo třeba pomocí klád vytvořit umělé broučkovité, omezit alespoň někde rybníky. V Kopistech jsme například nenašli žádné čolky velké, což bychom neoče-

kávali. Na druhou stranu jsem našel třeba několik exemplářů vodoucha stříbřitého, což je jediný pavouk v Evropě, který žije trvale pod vodou, poměrně vzácné zvíře a „diváček“ velmi atraktivní. Člověk nikdy neví, co tam objeví - to je na tom krásné.

Jste známý jako fotograf přírody. Chystáte nějakou výstavu?

V mosteckém muzeu chystám na září trochu netradiční výstavu. Lidé mě znají jako fotografa, ale málokdo ví, že také ilustruji. Chci představit svou fotografickou a výtvarnou

sořičku, aby tam byly velkoformátové fotografie a lidé mohli vidět třeba metrovou včelu nebo blechu. Představím také spoustu knih a časopisů, kde mé ilustrace a fotografie mohou lidé vidět. A v Praze by ještě o prázdninách měla být výstava fotografií kolegia porotců soutěže Czech Nature Photo, jehož jsem členem.

Z vašeho popudu začal v muzeu vycházet časopis Pod Hněvínem. Proč a komu je určen?

Nastoupil jsem do muzea před necelými třemi roky a chyběl mi časopis, který by představoval zajímavosti z dění v muzeu. Muzea vydávají často vědecké sborníky, tento časopis je však určen široké veřejnosti. Máme tudíž volnější ruku než u recenzovaného sborníku. Snažím se do něj dávat články ze všech vědních oborů, kterým se v muzeu věnujeme. Proto tam najdete články společenskovo-vědní, geologické, botanické nebo zoologické. Vycházet by měl dvakrát ročně. Chceme teď doplnit další čísla o srovnávací fotografie, tedy snímky měst, obcí, krajiny z historických sbírek v porovnání se současnou. To čtenáře hodně zajímá. (kat)

Pavel Krásenský

- 48 let, žije v Chomutově
- řadu let pracoval v Podkrušnohorském zooparku v Chomutově
- vedoucí přírodovědného oddělení Oblastního muzea a galerie v Mostě, kurátor entomologické sbírky
- jako fotograf se věnuje především makrofotografii, fotí přírodu, ve volné tvorbě ale například i akty, pravidelně vystavuje a publikuje v odborných časopisech a publikacích, o foci také přednáší a pořádá fotografické kurzy
- šéfredaktor časopisu Pod Hněvínem, člen redakční rady Sborníku Oblastního muzea v Mostě

Sev.en Energy hledá nové zaměstnance

společnost Severní energetická hledá:

PROVOZNÍ ELEKTRIKÁŘ

Hlavní oblasti činnosti zaměstnance v uvedené pozici:

- údržba a opravy silnoproudých zařízení úpravárenské technologie
- údržba a opravy elektroinstalace objektů

Kvalifikační předpoklady:

- vzdělání: v oboru elektro s maturitou, nebo vyučen
- min. § 6 do 1000V vyhl. 50/1978, nad 1000V výhodou
- orientace ve výkresové dokumentaci
- velmi dobrý zdravotní stav

Nabízíme:

- mzdové zařazení do 5. tarifního stupně s garancí meziročního nárůstu dle kolektivní smlouvy
- prémiové ohodnocení
- firemní benefity
- smlouvu na dobu určitou s reálným předpokladem prodloužení na dobu neurčitou
- pracovní dobu v ranních směnách (6:00 – 14:00 hod.) nebo ve směnném provozu 12hodinové směny ranní, noční, 2 dny volna - zde pak příplatky

Nástup možný dle dohody. Pracoviště: Severní energetická - Úpravna uhlí Komořany. Bližší informace: Libor Poncar, tel. 478 004 751. Písemné přihlášky formou životopisu zasílejte na e-mail: v.stefanek@7group.cz nebo poštou na adresu: Vladimír Štefánek, Coal Services a.s., V. Řezáč 315, 434 67 Most

společnost Vršanská uhelná hledá:

MECHANIK

ELEKTRONICKÝCH ZAŘÍZENÍ

Hlavní oblasti činnosti zaměstnance v uvedené pozici:

- údržba a opravy různých typů slaboproudých zařízení
- údržba, opravy a instalace bezpečnostních kamer a kamerových systémů
- údržba, opravy a instalace elektronických zabezpečovacích systémů

Kvalifikační předpoklady:

- vzdělání: ÚSO nebo SŠ – obor elektro - slaboproud, elektronik, automatizace, měřicí a regulační technika, IT technika
- min. § 5 do 1000V vyhl. č. 50/1978
- znalost slaboproudu, elektroniky, kamerových systémů, elektronických zabezpečovacích systémů
- řidičský průkaz skupiny B podmínkou
- alespoň 3 roky praxe v oboru
- schopnost samostatné činnosti
- velmi dobrý zdravotní stav – smyslová zdravotní způsobilost, práce ve výškách, práce v noci, možnost práce ve směnném provozu

Nabízíme:

- mzdové zařazení do 6. tarifního stupně s garancí meziročního nárůstu dle kolektivní smlouvy
- firemní benefity

- smlouvu na dobu určitou s reálným předpokladem prodloužení na dobu neurčitou
- pracovní dobu v ranních 8hodinových směnách, po zapracování možnost nepřetržitého provozu (směny ranní, noční, volno, volno, nebo ranní, ranní volno, volno) - zde pak příplatky

Nástup možný dle dohody. Pracoviště: Vršanská uhelná (lokality Čepirohy). Bližší informace: Ing. František Peterka, tel. 606 603 919. Písemné přihlášky formou životopisu zasílejte na e-mail: v.stefanek@7group.cz nebo poštou na adresu: Vladimír Štefánek, Coal Services a.s., V. Řezáč 315, 434 67 Most.

Firemní benefity pro poptávané profese

13. plat
příspěvek na stravování
2 týdny dovolené navíc (celkem 30 dnů)

Po zapracování navíc:

příspěvek na penzijní připojištění (minimálně 550 Kč měsíčně)
program Zdraví (karta Benefity v hodnotě 10 500 Kč/rok s možností čerpání na dovolenou, sport, zařízení, léky, kulturu a další)

Více o volných místech na www.7.cz

Květnové výročí náletu na litvínovskou chemičku

V první polovině května uplynulo pětasedmdesát let od prvního velkého náletu na chemické závody v Záluží. Události, která se velmi významně zapsala do dějin mosteckého regionu i do dějin II. světové války.

Na výstavbou litvínovské chemičky stálo vlastně uhlí. Německá třetí říše potřebovala pro svou válečnou expanzi velkou zásobu pohonných hmot, ale vlastními zdroji prakticky nedisponovala. „Vlastní zásoby ropy Německo nemělo, až později díky svým rumunským spojencům. Zato se mu ale hodily velké zásoby uhlí v Sudetech, protože právě z uhlí bylo možné takzvanou hydrogenací syntetický benzin vyrábět. Také proto padlo roz-

hodnutí postavit prakticky přímo ve středu Severočeské hnědouhelné pánve chemické závody. S výstavbou se začalo už v roce 1939 a v roce 1942 odtud vyjely první vlaky s pohonnými hmotami,“ uvedl Martin Veselý, ústecký historik, který se zabývá válečnou historií. Dvanáctého května 1944 uskutečnili spojenci první velký nálet na Záluží. Provedly jej osádky celkem 140 čtyřmotorových bombardérů 8. letecké armády USA

ze základen v Británii. Celý útok byl relativně krátký, trval zhruba 20 minut, ovšem vyžádal si 590 obětí. „Letecký poplach nebyl za II. světové války ničím neobvyklým, noviny přinášely pravidelně informace o tom, jak se má obyvatelstvo chovat v případě náletu, ale jak už to bývá, reálná situace byla trochu jiná. Během náletu vypukl chaos, z informací, které máme k dispozici, došlo k bombardování chemičky v době střídání směn. Navíc ostraha nechtěla pustit zaměstnance ze závodu, který ani nebyl vybaven dostatečným počtem bezpečných krytů. Také proto byl počet obětí poměrně vysoký,“ doplnil Edvard D. Beneš, místopředseda Severočeského leteckého archivu Most. Ovášem ani protiletadlová obrana nezahálela a takzvanému flaku společně s německými stíhačkami se podařilo během náletu sestřelit přibližně čtyřicetku spojeneckých letadel. Většinou poškozených strojů se povedlo odletět, pouze jediný z amerických letounů prokazatelně dopadl na Mostecku u Českého Jiřetína. Nálety na chemičku pokračovaly i v následujících měsících a letech, do března 1945 se jich uskutečnilo celkem 17, závod v Záluží byl z více než 70 procent zničen a výrobu už se nepodařilo obnovit. O válečných spojeneckých náletech informuje expozice v památníku obětem II. světové války, který provozuje

(red)

HISTORICKÉ OSOBNOSTI

Život v cirkusové maringotce Karel Kludský (1891 - 1967)

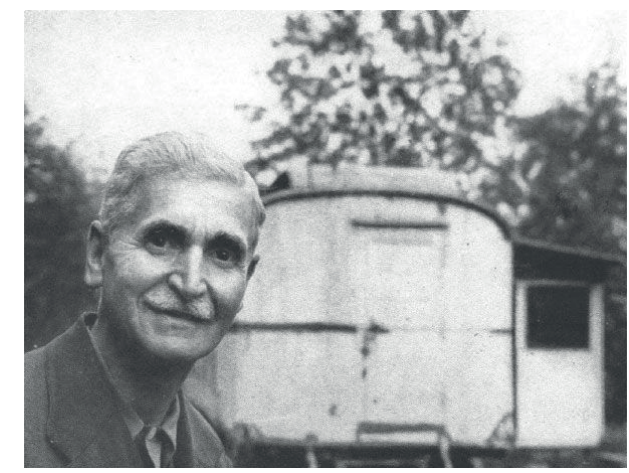
V době největší slávy měl proslulý cirkus Kludský na sedm stovek zvířat, čtyři stovky artistů, tři manéže a jeho představení mohlo sledovat až deset tisíc diváků. Poslední ředitel Karel Kludský dožil svůj život už bez cirkusu v Jirkově – Vinařicích, ve své ředitelské maringotce. Vyprávět příběh nejslavnějšího českého cirkusu ale znamená představit dva Karly – otce a syna.

Respektive začít musíme u Antonína, zakladatele cirkusáckého rodu, potulného komedianta a loutkáře. Již v polovině 19. století vlastnil takzvanou menažérii, údajně největší zvěřinec v českém království, jak lákaly plakáty na vystoupení. Narodilo se mu neuvěřitelných dvacet synů – tři z nich roztrhali lvi! Rodovou tradici převzal Karel (1864 – 1927), jehož vrchol kariéry přišel ve 20. letech minulého století. Tehdy už byl cirkus Kludský opravdovým pojmem a brázdil celou Evropu. V té době také poprvé ve Vídni představil svůj obřítí třimanžerový stan, který pojal až deset tisíc diváků. V rodinném podniku už pracoval i nejstarší syn Karel. Narodil se na jedné ze štací v Teme-

šváru (dnes Rumunsko, tehdy součást rakouské monarchie) roku 1891. Od třinácti let se učil jezdeckému umění a drezúře ve Vídni i Praze. Když se vrátil do rodinného cirkusu, věnoval se drezúře nejen koní, ale i dalších zvířat. Jeho největší láskou a životním úspěchem byli sloni. Ve svém vrcholném čísle jich měl v manéži 24. Od roku 1920 našel cirkus svůj zimní azyl v Jirkově. Karel Kludský starší koupil v Jirkově vilu se zahradou, odkud pak každé jaro cirkus vyrážel na turné. V době největší slávy na přelomu 20. a 30. let cirkus cestoval se 135 vozy. To už ale cirkusu Kludský vládl Karel mladší. Kludský senior zemřel v 61 letech a vedení převzal synové Karel a Rudolf. Star-

Jirkovskou knihovnu, kdysi vilu rodiny Kludských, zdobí busta Karla Kludského mladšího od místního sochaře Miroslava Doležela. Foto: Archiv města Jirkov

Karel Kludský mladší před svou maringotkou v Jirkově. Foto: Archiv města Jirkov

šák a drezér dožil se svou ženou v bývalé ředitelské maringotce na zahradě přidělené domku. Tam také 29. listopadu 1967 zemřel a pochován je v rodinné hrobce na jirkovském hřbitově společně s otcem, matkou a svou ženou Elsou. Traduje se, že nejslavnější český cirkus byl předlohou Eduardu Bassovi k napsání knihy Cirkus Humberto (toto jméno převzal skutečný cirkus až deset let po napsání knihy). V roce 1966 však vyšla kniha sku-

tečné historie cirkusu Kludský, v níž pod názvem Život v manéži zaznamenal Karlovy vzpomínky Václav Cibula. Kludského vila v současné době slouží jako knihovna a cirkusáckou minulost připomíná malá expozice na chodbách. „Lidi viděli u cirkusu vždycky jen to pozlátko a dobrodružství, málokdy viděli tu dřinu,“ vzpomínal Karel Kludský v dokumentu Československé televize z roku 1967, zřejmě tedy natočeném krátce před jeho smrtí. (kat)

výročí Elektrárny Chvaletice

aneb Jak to tenkrát bylo

8. 6. 2019
13 - 18 hod.

Areál elektrárny:
13 - 15 hod. Prohlídka elektrárny.
13 - 17 hod. Rodinná hra a prohlídka krytu.

Venkovní areál - hlavní program:
15 - 18 hod. **Atleťák** - siláček (hraní, odbočka), F1 Fit step, Baloo (simulátor, tančování), freestyle Frisbee a DiscGolf, exhibice a workshop Fotball freestyle, HC Dynamo atd...
Disciplíny pro malé i velké, soustava a divné hry.
Odměny pro děti.

Občerstvení zajištěno po celou dobu akce.

Informační centrum:
13.30 - 17 hod. Retrofotokoutek.
Výstava fotografií.

Účastníci, návštěvníci (dětí a rodičů) musí být v doprovodu zákonných zástupců. Vstupné: 40 Kč, děti do 12 let zdarma. Vstupné: 40 Kč, děti do 12 let zdarma. Vstupné: 40 Kč, děti do 12 let zdarma.

Ukažte svým blízkým, kde pracujete - oslavte společně 40 let provozu!

7 TIPŮ, JAK POTĚŠIT NAŠE DĚTI

PĚKNÝM ZÁŽITKEM A UŽÍT SI S NIMI

OSLAVTE DEN DĚTÍ A PĚKNÉ VYSVĚDČENÍ ZA BENEFITY!

<p>LEZECKÉ CENTRUM PRO RODIČE S DĚTMI</p> <p>Největší hala v jihozápadních Čechách. 150 lezeckých cest všech obtížností. Půjčovna výbavy.</p>	<p>AQUACENTRUM</p>
<p>VODNÍ SVĚT PRO DĚTI I PRO DOSPĚLÉ</p> <p>Plavecký bazén s tobogánem. Dětské brouzdaliště se skluzavkou. Mokvý minibar Minigolf</p>	<p>KRYPTOGRAF</p>
<p>HÁDKANKY ZABAVÍ CELOU RODINU</p> <p>Prověří orientační smysl a schopnost logicky uvažovat. Provede magickou Prahou.</p>	

Kam za kulturou v měsíci červnu

KULTURNÍ TIPY

MOSTECKO a CHOMUTOVSKO

■ **4. 6. - Magická Indie.** Jaroslav Jančík bude vyprávět o cestě po svazovém státu Gudžarát, výstupu na posvátnou horu a dalších zajímavostech. Kinosál městské knihovny v Mostě, od 15:30 hodin.

■ **5. 6. - Co svítí v noci na obloze.** Promítání a povídání o hvězdách, které můžeme vidět právě teď na obloze. Pro dospělé a děti od 7 let. Planetárium Most, od 15:30 hodin.

■ **5. 6. - Zamilovaný Shakespeare.** Romantická komedie podle slavného oscarového filmu o zakázané lásce z prostředí alžbětinského divadla. Režie: Milan Schejbal. Hrají: Jan Beneš, Jakub Dostál, Vít Herzina, Tadeáš Horehled, Lukáš Kofroň, Jiří Kraus, Michaela Krausová, Otto Liška, Matyáš Procházka, Marcel Rošetzký, Nela Štefanová a další. Městské divadlo v Mostě, od 19:00 hodin, vstupné 170 a 190 Kč. Repri- za 11. 6. od 17:00 hodin.

■ **5. 6. - Klubová setkání.** Redaktor zpravodajství Českého rozhlasu Jan Beneš si tentokrát pozval televizní reportérky Renatu Myslíkovou z ČT, Renatu Malíkovou z Prímy a reportérku MfD Moniku Gordíkovou. Café Bar Citadela Litvínov, od 19:00 hodin, vstupné 50 Kč.

■ **6. 6. - Sněhurka a sedm trpaslíků.** Pro děti od 3 let. Divadlo rozmanitostí Most, od 17:00 hodin, vstupné 90 Kč.

■ **6. 6. - Šylock.** Vzrušující hra s publikem se v určitých momentech stává drsnou obžalobou antisemitismu a absolutizované politické korektnosti, která páchá škody nejen v oblasti umění. Hraje: Milan Kňazko. V Městském divadle v Mostě uvádí AG Jerzerka Praha. Začátek v 19:00 hodin, vstupné 300 a 330 Kč.

■ **9. 6. - Víkend otevřených zahrad v parku Střed.**

Komentovaná prohlídka, vystoupení Big Bandu Zdeňka Tölga, panelová diskuse nebo divadelní vystoupení žáků ZUŠ F. L. Gassmanna. Od 14:00 do 18:00 hodin, vstup zdarma.

■ **11. 6. - Miniveletrh cestovního ruchu 2019.** Inspirační nejen pro turisty opět po roce pod ochozem Magistrátu města Most, od 9:00 do 15:30 hodin.

■ **11. 6. - Anglie křížem krázem.** Cestovatel Pavel Klejna bude přednášet o ostrovní zemi s pestrou minulostí i zajímavou současností. Kinosál městské knihovny v Mostě, od 17:00 hodin.

■ **11. 6. - Hudební festival Ludwiga van Beethovena.** Pětapadesátý ročník kulturní akce zavítá také do Mostu. V kostele Nanebevzetí Panny Marie v Mostě zahrají Jana Boušková - harfa a Sooji Kim (Jižní Korea) - housle. Začátek v 19:00 hodin.

■ **12. 6. - Klauzury.** Práce žáků grafického designu SOŠ Litvínov-Hamr. Vernisáž výstavy v 16:00 hodin v zámecké kuchyni Valdštejnského zámku v Litvínově, vstup zdarma. Výstava trvá do 31. 8.

■ **12. 6. - Galavečer Tanečního studia Demi Dance.** Ukázky společenských tanců, formace Disco Dance a Latino. Přehlídka šatů salonu Delta. Městské divadlo v Mostě, od 17:00 hodin, vstupné 100 Kč.

■ **12. - 14. 6. - Plážová házená na Benediktu.** Tečku za letošní házenkářskou sezónou udělá jako každý rok turnaj na písku na mosteckém Benediktu. Od 12. 6. program vyplní školní liga na písku, v pátek 14. 6. se bude loučit se sezonou HK Baník Most a o den později i mistrovství Černí andělé.

■ **14. 6. - 3 ženy (premiéra).** Hotelový pokoj, jedna noc a tři generace žen z jedné rodiny, které s nelibostným humorem odhalují vzájemně komplikované vztahy. Režie: Martin Vokoun. Hrají: Zita

Benešová, Markéta Hausnerová, Ivana Zajíčková, Matyáš Procházka. Městské divadlo v Mostě, od 19:30 hodin, vstupné 220 Kč.

■ **15. 6. - Den magistra Edwarda Kelleyho.** Den plný zábavy pro celou rodinu na hradě Hněvín, od 10:00 do 18:00 hodin.

■ **15. 6. - Loukyjáda.** Tradiční odpoledne se spoustou zábavy pro děti i dospělé v Louce u Litvínova.

■ **15. 6. - Workshop: Staré fotografické postupy - kyanotypie.** Doprovodnou akcí k fotografické výstavě Hlubinný důl Petra Havlíka je také jedinečná možnost vyzkoušet si různé postupy techniky kyanotypie. Každý účastník si odnese fotografie nebo fotografie v typické pařížské modré barvě. Materiál a veškeré pomůcky jsou k dispozici. Cena 600 Kč za osobu. Starší oděv na převlečení s sebou. Rezervace míst a platba předem je nutná. Minimální počet účastníků je 5, maximální 10. Objednávky na: brandova@muzeum-most.cz. Oblastní muzeum a galerie v Mostě, od 11:00 do 15:00 hodin.

■ **16. 6. - Stará Sešlost na Benediktu.** Country čaje nejen pro seniory. Benedikt Most, od 15:30 hodin.

■ **16. 6. - Divadelní léto na Hněvíně - Sluha dvou pánů.** Slavná komedie, která se již více než 250 let objevuje na repertoáru divadel po celém světě. Letní scéna hradu Hněvín, od 20:00 hodin, vstupné 350 Kč. Platba je možná pouze v hotovosti, zakoupené vstupenky se nevztahují na konkrétní místa. Reprizy v 17., 18., 19., 21. a 23. 6., vždy od 20:00 hodin.

■ **Od 17. 6. - Sochařské symposium v Jirkově.** Sedm sochařů bude po celý týden tvořit sochy, které budou

rozmístěné v Jirkově. V sobotu 22. 6. bude slavnostní vyhlášení s doprovodným programem.

■ **17. - 21. 6. - Města čtou 2019.** Letos se připojuje také město Jirkov. Každý den od 10:00 do 18:00 bude v zahradě Kludského vily otevřená čítárna pod širým nebem, každé odpoledne zpestří program.

■ **18. 6. - Quatro Dances - Balet Praha Junior.** Celovečerní program Baletu Praha Junior. Citadela Litvínov, od 18:00 hodin, vstupné 250 Kč / děti do 18 let, senioři a ZTP 150 Kč.

■ **19. 6. - T-Mobile Olympijský běh 2019.** Největší běžecká akce v ČR, v jediný okamžik vyběhne v 81 městech na tratě 75 tisíc lidí. Na mosteckém autodromu si běžci mohou i letos vybrat ze dvou tratí - 8,4 a 4,2 kilometru. Start v 18:00 hodin, registrace pouze online do 12. 6.

■ **21. 6. - Mostík.** Odpoledne s programem a soutěžemi pro celou rodinu. Letní scéna Benedikt, od 17:00 hodin.

■ **21. 6. - Co s načatým večerem.** Show pražských divadelních herců Ernesta Čekana a Romana Štabrňáka. Sportovní areál Strupčice, od 19:30 hodin, vstup 100 Kč.

■ **21. - 23. 6. - Víkend na vodě.** Vodácký víkend na Ohři pro rodiče s dětmi. Cena: dospělí 750 Kč, děti 550 Kč (v ceně zajištěno vodácké vybavení, doprovodné vozidlo, instruktor). Připravuje Středisko volného času Most.

■ **22. 6. - EXTRÉM BIKE MOST - Mistrovství ČR MTB XCM 2019.** Připravena je řada tras - Extrém 67 km (mistrovství ČR), Extrém 56 km, Hobby 35 km, Minibike 6 km a SuperMinibike - děti do 7 let. Poslední šance na přihlášení do závodu je 21. 6. Start v 10:00 hodin.

■ **22. 6. - Neckyáda 2019 v Želenicích.** Netradiční plavidla, hudba, občerstvení a bava, kolotoče. Vyplouvá se ve 13:00 hodin.

■ **23. 6. - Divadelní léto na Hněvíně - Princezna se zlatou hvězdou na čele (derniéra).** Začátek v 15:00 hodin, vstupné 200 Kč, děti 100 Kč. Hlediště bude zpřístupněno od 14:00 hodin.

■ **28. 6. - Den na Šibeníku.** Otevření lanového centra a rozhledny. Program bude probíhat i na workoutovém hřišti a ve skateparku, kde budou připraveny exhibice. Přichystána bude také zábavná stezka Střediska volného času, skákačí atrakce či horolezecká stěna. Hlavní program od 10:00 do 13:00 hodin.

PARDUBICKO

■ **8. 6. - Polanského Přelouč.** Park u ZŠ T. G. Masaryka ožije celodenním programem. Vystoupí ZUŠ Přelouč (14:00 hodin), Muzikanti z jižních Čech (15:00), Žadováci (17:00), Chodovarka (19:00). Vstup zdarma.

■ **15. 6. - STRONGMAN 2019.** Profesionální Strongman liga - pohár profesionálů. Masarykovo náměstí Přelouč, od 14:00 hodin, vstup zdarma.

■ **21. 6. - ŘEMEN + POLYMETAL.** Taneční zábava s rockovými kapelami. Park ZŠ T. G. Masaryka Přelouč, od 20:00 hodin, vstupné 100 Kč.

■ **23. 6. - Předprázdní nová Music Party.** Koncert Naty Hrychové, Timmy White, Nelly Řehořové. Park ZŠ T. G. Masaryka Přelouč, od 15:30 hodin, vstupné 250 Kč.

■ **26. 6. - BUĎ FIT + SAFARI AKORDEON ORCH.** Tradiční letní středěční koncerty. Masarykovo náměstí Přelouč, od 19:00 hodin, vstup zdarma.

■ **21. - 22. 6. - Plameny Rockfest.** Hudební festival, kde vystoupí Škwor, Hanatom, Komunál, Alkehol, Arakain, Doga, Visací zámek, Krucipůsk, Cocotte Minute a další. Pardubický pivovar.

■ **22. - 23. 6. - Chruifest 2019.** Hip hop festival. Automatické mlýny Pardubice, začátek ve 14:00 hodin.

■ **28. 6. - Sabrage.** Koncert pardubické kapely a plavba lodí. Arnošt - přístaviště Pardubice, od 19:00 hodin, vstupné 200 Kč.

POMŮCKA: ALM, CEE, FEL, JAMBE, KMER, MITAMA, PBS	KÓD ŠPANELSKA	ČASOMĚR	TVĚR	🎯	HLAVNÍ MĚSTO BĚLORUSKA (BELARUS)	CHURMA	🎯	SPOJKA PŘÍPUSTNÁ	ETIOP. POHOŘÍ	SVĚTADIL	🎯	ŽENSKÉ JMÉNO (11.5.)	AM. MUZIKÁLOVÝ FILM Z ROKU 1967	SPZ KLATOV
OZVĚNA				INIC. KOPERNÍKA			VYCHOVATELKA (ZE ŠPAN)				KÓD SLOVENSKÉ KORUNY CYNICKY			
EVROPAN				NEJLEPŠÍ JAKOST JAVOR			TVOŘIT SLOVESNÉ TVARY PRODLOUŽENÍ BOČNÍ ZDI							
ČÁST OSTRAVY								DUŠE BOHA U JAPONCŮ (MYTOL.) NĚMECKÉ SIDLO						
🎯	Tajenka 1													KÓD ANGOLY
MALÝ NOK	NÁRODNÍ KNIHOVNA										POPĚVEK PTÁK PĚVEC			
OBYVATEL KAMBODŽE					ZAMĚSTNÁNÍ BĚLOBA					FRANCOUZSKÁ ŘEKA ZAKVIČENÍ VEPRE				
🎯	VÝSKNUTÍ ZN. NEODYMU				ZN. BERYLIA PODLE			VÝRAZ POCHOPENÍ	CELNÍ KÓD UKRAJINY OSOBNÍ ZÁJMENO			KÓD ANTIGUY A BARBUDA AMOVA PARTNERKA		
ZN. NITU			Tajenka 2										MOTÝLCI ZAPLETENOST ANGL. INKOUST	
FALEŠ V KULEČNIKU			PUTOVÁNÍ S PŘEKÁŽKAMI							NĚKAM ROZH. A TEL. SPOL. FILIPIN				
🎯	LYŽAŘSKÉ VĚTROVKY	ZÁPOR ZASKLENÝ BALKON				ZN. VÁPNIKU PRAOTEC				DĚTSKÝ POZDRAV ČESKÝ ARCHITEKT			SPZ OLOMOUCE MEZINÁRODNÍ KÓD FIDJI	
DRUH PEPŘE					EINSTEINOVY INICIÁLY SPZ ÚSTÍ NAD LABEM			NORMALIZAČNÍ INSTITUCE ČINY ZN. TITANU				OBUVNICKÝ KOLÍČEK 12.DEN MAYSKEHO MĚSÍCE		
Tajenka 4														DÍVČÍ JMÉNO
ÚSTNÍ SAMOHLÁSKA							EVROPAN JUGOSLÁVSKÁ ZŘICENINA			CHEM. ZN. BISMUTU VONNÉ KÖRENI			INIC. PÍSNIČKÁŘE MLÁDKA LETECKÁ SPOL. SENEGALU	
JEDNA (POČÍTÁNÍ PŘI POCHODU)					CIZÍ ŽENSKÉ JMÉNO DŽEZOVÝ STYL S NEPRAVDELNÝM FRÁZOVÁNÍM			POPĚVEK AMORFNÍ VÁPENEC			ITAL. ŘEKA	ČADSKÉ SIDLO LITEVSKÉ PLATIDLO		
ANEBO (ZAST)						ZN. BAR PŘEDLOŽKA				BRITSKÝ ADMIRÁL (HORATIO) TU MÁŠ				
MPZ KEDAHU STÁTU MALAJSIE			Tajenka 3											MPZ SLOVENSKA
OZNAČENÍ AFGHÁNSKÝCH LETADEL					ZÍSKAT ÚPLATKEM									TAHLE

Don Miguel Ruiz: ... (1. část tajenky) osobně. Nic z toho, co ostatní činí, není kvůli vám. To, co ostatní říkají nebo... (2. část tajenky) odrazem jejich vlastní reality, jejich vlastního snu. Když se stanete ... (3. část tajenky) vůči názorům a činům ostatních, ... (4. část tajenky) zbytečně trápit. Správné znění tajenky z dubnového čísla DN: Půst - hledat sluky se pust', na neděli kýchavnou - určitě již přilétnou, o družebné - nejvíce jich je, na smrtelnou - ještě tu jsou, na květnou - houhouhou a o provodní neděli - přestaň honit, to už sedí. Výhrů získávají: Josef Harvan, Most; Alena Frýdlová, Coal Services; František Kozlík, Coal Services. Vyřazenou tajenku můžete zasílat na adresu: Vršanská uheľná a.s., redakce Dušiny noviny, V Řezáčce 315, 434 67 Most nebo e-mailem: dulni.noviny@7group.cz. Ze správných odpovědí vylosujeme tři výherce. Uveďte přesnou adresu pro případné doručení výhry.

BLAHOPŘÁNÍ

Dne 12. 6. oslaví 55. narozeniny Ing. Petr Sigmund, vedoucí úseku odvodnění Severní energetické. Hodně zdraví, štěstí a elánu do dalších let přejí kolegové a spolupracovníci z úseku odvodnění.

VZPOMÍNKA

Dne 25. 5. nás náhle opustil dlouholetý kamarád, kolega a zaměstnanec společnosti HUMECO, Sev-en WT a Severní energetické, pan Miroslav Papcun. Kdo jste ho znali, věnujte mu společně s námi tichou vzpomínku. Míro, budeš nám chybět. Manželka Jana, synové Roman a Miroslav s rodinami a kolegové z úseku odvodnění Severní energetické.

Se sedmičkou na dresech vybojovali sedmý titul

Mostecké házenkářky vybojovaly 18. května v pořadí sedmý český mistrovský titul, když ve druhém finálovém zápase porazily před domácím publikem své tradiční rivalky z pražské Slavie. Symbolické je, že sedmička zdobí i jejich dresy, protože generálním partnerem DHK Baník Most je dlouhodobě Vršanská uhelná ze skupiny Sev.en Energy. V letošní sezoně si tak populární Černí andělé připsali na své konto Český pohár, druhé místo v česko-slovenské MOL lize a nyní i český mistrovský titul.

Michaela Borovská měla z letošního mistrovského titulu obzvláště velkou radost. Do bojů se zapojila až během semifinále po osmnácti měsících absence kvůli zraněnému ramenu.

Brankářka Dominika Müllnerová je jedinou hráčkou Černých andělů, která má doma kompletní sbírku všech mistrovských titulů mosteckého týmu.

V sestavě se postupně prosazují mladé hráčky, třeba dvě Veroniky – Dvořáková (vlevo) a Mikulášková. O jejich talentu svědčí i to, že sbírají zkušenosti také v reprezentačním výběru.

Jen z hlediště sledovala své spoluhráčky jedna z letošních posil mosteckého Baníku, Alica Kostelná (vlevo), která léčí zraněné koleno. O radost z vítězství se po utkání dělila se svou jmenovkyní Katarínou.

Na začátku sezony mnozí nevěřili, že by se mosteckému týmu, který vloni opustilo hned několik klíčových hráček, mohlo podařit obhájit titul. Výrazně omlazení Černí andělé ale ukázali své kvality. Foto: 5x (pim)